

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการได้รับสวัสดิการความช่วยเหลือจากภาครัฐของผู้พิการในอำเภอแม่สะเรียง และความต้องการในการได้รับสวัสดิการจากภาครัฐ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. คำจำกัดความของคนพิการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ
3. ความสำคัญของการศึกษาความต้องการของผู้พิการ
4. อุปสรรค และปัญหาในการดำรงชีวิตของคนพิการ
5. แนวทางการจัดสวัสดิการแก่คนพิการและพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ และสวัสดิการของผู้ด้อยโอกาส
7. กรอบแนวคิด

1. คำจำกัดความของคนพิการ

คำจำกัดความที่เกี่ยวกับความหมายของคนพิการที่ระบุไว้ในความพิการประเภทต่างๆ มักพบคำว่า “ไร้ความสามารถ” “ความเสียเปรียบ” “ความซำรุดบกพร่อง” ซึ่งองค์การอนามัยโลกได้ให้นิยามโดยสรุป ดังนี้ (ขนิษฐา เทวินทรภักดี, 2540)

การไร้ความสามารถหรือไร้สมรรถภาพ (disability) หมายถึง ผลที่เกิดจากการซำรุด ทำให้เกิดข้อจำกัดหรือสูญเสียสมรรถภาพที่จะทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ที่ถือว่าเป็นปกติวิสัยของมนุษย์ทั่วไปที่ควรทำได้ เช่น เด็กที่มีอาการตาพรำมัวไม่สามารถเรียนหนังสือได้ตามปกติ ช่วงไม้ที่ต้องปีนป่ายที่สูง ถ้าขาขาดจะไม่สามารถประกอบอาชีพช่วงไม้ต่อไปได้ เป็นต้น

ความเสียเปรียบหรือความบกพร่อง (handicap) หมายถึง ความเสียเปรียบของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ทำให้ไม่อาจดำเนินชีวิต หรือแสดงบทบาทได้เหมาะสมสอดคล้องตามวัย เพศ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทำให้การดำเนินชีวิตลำบากกว่าคนทั่วไป

ความบกพร่องหรือชำรุด (impairment) หมายถึง การสูญเสีย หรือมีความผิดปกติใน โครงสร้างด้านหน้าที่ของร่างกาย จิตใจ หรือสรีรวิทยา จะเป็นลักษณะชั่วคราวหรือถาวร รวมถึง ความพิการของอวัยวะ ความสูญเสียหรือขาดหายของอวัยวะ กลไกการทำงานของร่างกาย และระบบ การทำงานของจิตใจ เช่น สายตาข้างใดข้างหนึ่งเกิดการมัว พร่า หรือมองไม่เห็น แขนขาเป็นอัมพาต หูสูญเสียการได้ยิน อาการทางจิตประสาท เป็นต้น

ส่วนความหมายของคนพิการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน พิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 4 “คนพิการ” หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมใน ชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การ เคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือ ด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทาง สังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2550) โดยได้ จัดแบ่งประเภทของความพิการ ไว้ดังนี้

1. ความบกพร่องทางการมองเห็น ได้แก่ ตามอดสนิท มองเห็นเลือนราง หรือมองเห็นได้ เพียงบางส่วน

2. ความบกพร่องทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย ได้แก่ หูหนวก หูตึง เป็นใบ้ รวมทั้ง คนที่มีความบกพร่องในการออกเสียงพูด เนื่องจากอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงพูดบกพร่องหรือ ผิดปกติ เช่น ปากแหว่ง เพดานโหว่

3. ความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่กำเนิดหรือภายหลัง รวมถึง อวัยวะผิดปกติหรืออวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งขาดหายไป เช่น แขนหรือขาขาด และการทำ หน้าที่ผิดปกติ อันเป็นผลมาจากสาเหตุต่างๆ เช่น การบาดเจ็บ อุบัติเหตุ โรคนางอย่าง หรือสมอง พิการ

4. ความบกพร่องทางจิตใจหรือพฤติกรรม ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องทางจิตใจหรือ สมองในส่วนรับรู้ อารมณ์ ความคิด จนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมที่จำเป็นในการดูแลตนเอง หรืออยู่ร่วมกับผู้อื่น มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้น เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ไม่เป็นที่ยอมรับทางสังคมหรือวัฒนธรรม

5. ความบกพร่องทางสติปัญญาและการเรียนรู้ ได้แก่ ผู้ที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา อย่างชัดเจนหรือมีระดับ เซาว์ปัญญาต่ำกว่าปกติ (ระดับเซาว์ปัญญาปกติคือ 90-110) มีปัญหาใน การเรียน เรียนช้า หรือรับรู้ได้ช้ากว่าวัย

6. ความพิการซ้ำซ้อน ได้แก่ ผู้ที่มีความบกพร่องดังที่ได้กล่าวมาแล้วตั้งแต่ 2 ประเภทขึ้นไป ในบุคคลคนเดียว เช่น ผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็นกับบกพร่องทางการได้ยิน หรือ บกพร่องทางร่างกายกับบกพร่องทางสติปัญญา เป็นต้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ

Needs หมายถึงความต้องการอันจำเป็นซึ่งชีวิตจะขาดไม่ได้ หลายครั้งที่เราพบว่าเงินไม่สามารถซื้อความต้องการบางอย่างได้ ซึ่ง Abraham H. Maslow (1908-1970) นักจิตวิทยาคนกลุ่มมนุษยนิยมได้อธิบายเรื่องความต้องการของมนุษย์ไว้เป็นลำดับทั้งหมด 5 ชั้น โดยแบ่งเป็นลำดับชั้นไว้ที่น่าสนใจว่า การที่มนุษย์จะสามารถพัฒนาความต้องการไปสู่ความสำเร็จในชีวิต จนกระทั่งเกิดความภูมิใจในตนเองได้นั้น ชั้นแรกสุดจะต้องได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานที่จะทำให้มีชีวิตอยู่รอดนั่นก็คือปัจจัย 4 อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ชั้นต่อมาก็คือ ความต้องการความปลอดภัย ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นสัญชาตญาณของการเอาชีวิตรอด ซึ่งมีอยู่ในสิ่งมีชีวิตทุกประเภท ต่อไปคือความรักและการยอมรับจากผู้อื่น ต้องการการยอมรับจากสังคมเพื่อให้รู้สึกว่าคุณค่า จนกระทั่งพัฒนาความต้องการถึงขั้นสูงสุด คือต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต (สิริอร วิชชาวุธ, 2549) ผู้พิการก็ไม่ต่างอะไรกับคนทั่วไป ที่มีความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับชีวิต ซึ่งความต้องการที่เป็นนามธรรมเหล่านี้ ควรจะได้ผนึกจนเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้พิการ

3. ความสำคัญของการศึกษาความต้องการของผู้พิการ

ปัจจุบันการให้สวัสดิการความช่วยเหลือจากภาครัฐยังสร้างมาจากนโยบายที่มองว่าคนพิการ เป็นกลุ่มที่มีความแตกต่างจากคนปกติ ซึ่งไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ จึงสมควรได้รับการอนุเคราะห์เป็นพิเศษ ทำให้ในสภาพความเป็นจริงแล้วผู้พิการกลับถูกปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้ด้อยโอกาส การให้ความช่วยเหลือต่างๆ จึงออกมาในรูปของการสงเคราะห์เงินทอง สิ่งของ หรืออุปกรณ์ช่วยเหลือที่ถูกมองว่าเป็นตัวแทนความพิการ เช่น ผู้พิการทางการมองเห็นต้องใช้ไม้เท้า ผู้พิการทางการเคลื่อนไหวต้องใช้ล้อเข็น โดยลืมนึกถึงความสามารถที่มีอยู่ในตัวผู้พิการว่าพวกเขาสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้มากกว่านั้นหากได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม และมีหลายกรณีที่อุปกรณ์ช่วยเหลือที่รัฐจัดให้แก่ผู้พิการไม่เหมาะสมไม่ว่าจะเป็นจากการที่ผู้ออกแบบไม่เข้าใจในการใช้งานในสภาพจริง อุปกรณ์เหล่านั้นไม่สามารถใช้งานได้ ในสภาพแวดล้อมของผู้พิการ หรือไม่ตรงกับความต้องการ ตัวอย่างเช่น ภัทรพันธ์ กฤษณา ผู้อำนวยการคลินิกมนุษย์ลือ และเลขาธิการฯ สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทยได้กล่าวเกี่ยวกับ

ปัญหาความช่วยเหลือของรัฐไม่ตรงต่อความต้องการที่แท้จริงของคนพิการ ว่ามาจากผู้ที่มีหน้าที่ในการกำหนดคุณลักษณะของลื้อเซ็นเป็นคนปกติ จึงไม่รู้ว่าลื้อเซ็นที่เหมาะสม หรืออุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับคนพิการนั้นควรเป็นอย่างไร (ทองเชียร หงส์คารมภ์, 2542)

ดังนั้นผลจากการศึกษาความต้องการของผู้พิการครั้งนี้จะทำให้ภาครัฐทราบถึงปัญหาและความต้องการในการได้รับสวัสดิการความช่วยเหลือจากตัวผู้พิการ โดยตรง สามารถนำไปพัฒนางานฟื้นฟูสมรรถภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทัวถึง และตรงประเด็น เพื่อให้ผู้พิการทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนสถานภาพของความพิการ จากการเป็นภาระของครอบครัวและสังคม ไปสู่การเป็นพลังของสังคมที่สามารถสร้างสรรค์คุณประโยชน์ให้แก่สังคมและประเทศชาติได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป

4. อุปสรรค และปัญหาในการดำรงชีวิตของผู้พิการ

จากการที่คนพิการถูกมองว่าเป็นบุคคลด้อยความสามารถ ไร้คุณค่า และเป็นภาระของสังคม ทำให้การดำเนินชีวิตของผู้พิการต้องเผชิญกับอุปสรรคและปัญหา ทั้งที่เกิดจากทั้งตัวผู้พิการเอง ครอบครัวผู้พิการ ชุมชน บุคลากรที่ให้บริการแก่ผู้พิการ และรัฐบาลหรือผู้กำหนดนโยบายในการให้บริการพัฒนาคนพิการ (พวงแก้ว กิจธรรม, 2549) โดยประกอบด้วยประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. อุปสรรคจากความพิการที่มีผลต่อวิถีชีวิตของผู้พิการ

- 1.1. ข้อจำกัดของผู้พิการอันเนื่องมาจากความพิการดังกล่าวข้างต้น
- 1.2. การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องความพิการ
- 1.3. การขาดเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อผู้พิการและต่อการพัฒนาผู้พิการ ทั้งเจตคติของผู้พิการต่อตนเอง และคนอื่นๆ ต่อผู้พิการ
- 1.4. การขาดระบบส่งเสริมที่จะช่วยให้ผู้พิการ ครอบครัวคนพิการ ญาติ ชุมชน และอาสาสมัครดูแลคนพิการ ให้สามารถช่วยผู้พิการได้พึ่งพาตนเองอย่างเต็มศักยภาพของแต่ละคน
- 1.5. การขาดองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคนพิการที่ทันสมัย และเป็นปัจจุบัน
- 1.6. การขาดบุคลากร หรือนักวิชาชีพด้านการพัฒนาคนพิการ
- 1.7. การขาดการพัฒนาความรู้ และทักษะแก่บุคลากรที่ให้บริการคนพิการด้านต่างๆ
- 1.8. การขาดงบประมาณดำเนินงานให้บริการคนพิการ
- 1.9. การขาดนโยบายและโครงสร้างระบบการบริหารงานด้านคนพิการที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และมีประสิทธิภาพ
- 1.10. การขาดการส่งเสริมการดำเนินงานตามนโยบายเกี่ยวกับคนพิการอย่างมีประสิทธิภาพ

1.11. การมีกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่จำกัดสิทธิของคนพิการ

1.12. การขาดระบบติดตามและประสานงานด้านคนพิการอย่างมีประสิทธิภาพ และต่อเนื่อง

2. ปัญหาในการดำรงชีวิตของผู้พิการ

2.1. คนพิการไม่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม และไม่ได้รับการส่งเสริมให้ไปรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ เนื่องจากครอบครัวของคนพิการขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องคนพิการ

2.2. คนพิการส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าถึงหรือได้รับบริการของรัฐ โดยเฉพาะด้านสุขภาพ การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการศึกษา เนื่องจากการให้บริการไม่ทั่วถึง ครอบครัวของคนพิการและคนพิการไม่สามารถเดินทางไปรับบริการเพราะไม่มีเงิน และไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางด้วยบริการขนส่งสาธารณะ

2.3. คนพิการไม่ได้รับการอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพเท่าที่ควร โดยเฉพาะด้านสุขภาพ การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการศึกษา เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอ ขาดการพัฒนาบุคลากร และองค์ความรู้เกี่ยวกับงานบริการคนพิการ ตลอดจนขาดระบบการประสานงาน และส่งต่อระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

2.4. คนพิการไม่ได้รับสิทธิอย่างเสมอภาคกับคนทั่วไป เนื่องจากกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหลายเรื่องยังไม่ได้รับการแก้ไข

2.5. คนพิการไม่ได้รับการตามสิทธิ เนื่องจากผู้ให้บริการคนพิการขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องคนพิการและมีเจตคติที่ไม่ถูกต้องต่อคนพิการและครอบครัวคนพิการ

5. แนวทางการจัดสวัสดิการแก่คนพิการและพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

ปัจจุบันการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการไทยมีวิวัฒนาการไปอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง หน่วยงานภาครัฐได้มีการพัฒนาระบบการจัดบริการให้แก่คนพิการ เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิและประโยชน์ที่พึงจะได้รับมากขึ้น ตั้งแต่การออกพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 เพื่อส่งเสริมให้คนพิการได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตนเองเป็นต้นมา จนถึงปัจจุบันที่ได้มีการกำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 แทนพระราชบัญญัติฉบับเดิม ที่ถูกใช้บังคับมาเป็นเวลานาน แต่ยังคงครอบคลุมสวัสดิการของผู้พิการ ทั้ง 4 ด้าน (สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ, 2550) อันได้แก่

บริการทางการแพทย์ คือ การรักษาพยาบาลเพื่อแก้ไขความพิการ หรือเพื่อปรับสภาพความพิการ ภายอุปกรณ์และเครื่องช่วยคนพิการต่างๆ คำแนะนำปรึกษาทางการแพทย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งสามารถติดต่อขอรับบริการได้ที่สถานพยาบาลของรัฐทั่วประเทศ

บริการทางการศึกษา คือ การเข้าเรียนในสถานศึกษาต่างๆ อุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการเรียน คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งสามารถติดต่อขอรับบริการได้ที่ สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

บริการทางอาชีพ คือ แนะนำการประกอบอาชีพ การจัดฝึกอาชีพ ให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ตลอดจนบริการจัดหางานในสถานประกอบการที่เข้าข่ายต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง เรื่องการจ้างงานคนพิการ

บริการทางสังคม คือ ให้คำปรึกษาแนะนำบริการช่วยเหลือเด็กพิการ และครอบครัวคนพิการที่มีฐานะยากจนและประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ รวมถึงเบี้ยยังชีพคนพิการ ให้กับคนพิการที่มีสภาพความพิการมากจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ และมีฐานะยากจน

โดยผู้พิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐได้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ทั้งนี้ความใน มาตรา 4 ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังได้ให้ความหมาย ของ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตว่า

“การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพหรือความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น หรือดำรงสมรรถภาพหรือความสามารถที่มีอยู่เดิมไว้ โดยอาศัยกระบวนการทางการแพทย์ การศาสนา การศึกษา สังคม อาชีพ หรือกระบวนการอื่นใด เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมอย่างเต็มศักยภาพ

“การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การจัดสวัสดิการการส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิ การสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ภายใต้อุปกรณ์ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2550)

โดยสรุปเมื่อกล่าวถึงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ จึงมักจำแนกให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการแพทย์ ศึกษา สังคม และอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ 4 กระทรวง คือ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงแรงงาน (พวงแก้ว กิจธรรม, 2544).

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ และสวัสดิการของผู้ด้อยโอกาส

แพรว เอี่ยมน้อย (2550) ได้ทำการศึกษาการได้รับการสนับสนุนทางสังคมในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการของผู้พิการทางร่างกายในจังหวัดนครปฐม จำนวน 103 คน พบว่า 1) การสนับสนุนทางสังคมในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพพบว่า การสนับสนุนด้านการแพทย์อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านสังคมอยู่ในระดับน้อย 2) ผู้พิการทางร่างกายได้รับการสนับสนุนในรูปแบบของจิตใจมากกว่ารูปแบบอื่นๆ 3) ผู้พิการทางร่างกายได้รับการสนับสนุนจากแหล่งสนับสนุนทางสังคมที่มาจากกลุ่มที่มีความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการมากกว่ากลุ่มที่มีความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการ และ 4) จากการใช้สถิติทดสอบที (t-test) พบว่า ผู้พิการทางร่างกายที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองและนอกเขตเมืองได้รับการสนับสนุนทางสังคมในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พวงแก้ว กิจธรรม มุลนิธิวิชัย สาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข (2549) ได้ทำการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านคนพิการในประเทศไทยพบว่า จำนวนผู้พิการในประเทศไทยที่คาดคะเนโดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจร่วมกับการตรวจร่างกายร่วมด้วยมีประมาณร้อยละ 8.1 ซึ่งต่ำกว่าผลการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ ที่ได้ประมาณการว่า มีผู้พิการประมาณร้อยละ 10 ของประชากร นั่นหมายความว่า ประเทศไทยมีผู้พิการที่รัฐต้องจัดบริการช่วยเหลือมากกว่า 6 ล้านคน ทั้งนี้หากนับรวมจำนวนสมาชิกในครอบครัวของคนพิการซึ่งได้รับผลกระทบจากการรับภาระเลี้ยงดูคนพิการในครอบครัว และต้องการบริการช่วยเหลือจากรัฐเช่นเดียวกัน รัฐต้องจัดบริการช่วยเหลือที่เกี่ยวกับผู้พิการให้ประชากรเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 15 – 18 ล้านคน

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2546) ได้ทำการสำรวจผู้พิการและรายงานว่าประเทศไทยมีผู้พิการไม่ต่ำกว่า 1.1 ล้านคน หรือร้อยละ 1.7 ของประชากร และมีถึงร้อยละ 82.9 ที่ต้องการความช่วยเหลือจากรัฐ โดยประเภทความช่วยเหลือที่ต้องการ 5 ลำดับแรกคือ ร้อยละ 61.5 ต้องการความช่วยเหลือด้านการรักษาพยาบาล การผ่าตัด กายภาพบำบัด ร้อยละ 31.6 ต้องการให้กู้ยืมเงินทุนสำหรับประกอบอาชีพ ร้อยละ 15.9 ต้องการการจัดหาอวัยวะเทียมหรือเครื่องช่วยคนพิการ และร้อยละ 12 ต้องการการฝึกอาชีพสำหรับผู้พิการและต้องการให้มีผู้ดูแลเป็นบางเวลา

สาขาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2543) ได้ศึกษาถึงประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพของผู้พิการ พบว่าประสิทธิภาพในการทำงานของคนพิการอยู่ในอัตราถึงร้อยละ 82-87 ของคนปกติ ทั้งการเดินทางไปและกลับจากที่ทำงานก็ไม่ได้เป็นปัญหามาก และมีความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาความสามารถในการทำงานของคนพิการ

นัยดา หว่านชัยสิทธิ์ (2543) ได้ทำการศึกษาการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการทางกาย หรือการเคลื่อนไหว ที่ขึ้นทะเบียนคนพิการแล้ว จำนวน 102 คน ในเขตเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้พิการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์มากที่สุด ร้อยละ 86.3 รองลงมาด้านอาชีพ ร้อยละ 31.4 ด้านการศึกษา ร้อยละ 30.4 และด้านสังคมร้อยละ 14.7

วาริ ปัญจะผลินกุล (2543) ได้ศึกษาการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการ โดยศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กรมประชาสงเคราะห์ พบว่า ทักษะของคนพิการในการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ และปัญหาในการใช้บริการทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ภาพรวมของการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากและปัญหาในการใช้บริการทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องของการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้ง 4 ด้าน พบว่าบริการมีความเหมาะสมกับความพิการ ทันทกับปัญหาและความต้องการ บริการเพียงพอ กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจ และได้รับบริการทั้ง 4 ด้านอย่างครบถ้วน

รวมพร ถาวรอนุกุลกิจ (2537) ได้ศึกษาแนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการในสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์ เมื่อปีการศึกษา 2537 ผลการศึกษาพบว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการมีความจำเป็นต่อเด็กพิการมาก เพราะเป็นวิธีการที่จะพัฒนาความสามารถของเด็กพิการที่มีอยู่เพื่อที่จะใช้ประโยชน์ในการทำงาน การศึกษาและการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม การฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการที่มีอยู่ เพื่อที่จะใช้ประโยชน์ในการทำงาน การศึกษา และการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม การฟื้นฟูสมรรถภาพเด็ก พิการไม่เพียงแต่เป็นเรื่องของสังคมเท่านั้น แต่จะเกี่ยวข้องกับเชิงเศรษฐกิจด้วย

7. กรอบแนวคิด

เป็นการศึกษาถึง สวัสดิการความช่วยเหลือจากภาครัฐที่ผู้พิการได้รับและปัญหาของผู้พิการ ในการได้รับสวัสดิการความช่วยเหลือดังกล่าว กับความต้องการของผู้พิการในการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เพื่อนำไปสู่แนวทางการจัดสวัสดิการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้พิการในอนาคต